

ESEJ.

Klášter v Novohradských horách. Není snadné vybrat si téma, které by okouzlo můj poslední semestr na škole architektury. Proto jsem se vrhla do přemýšlení nad jednoduchým životem jedince, nad jeho koloběhem, nicotností a věčností. Nad životem, který bychom mohli žít. Životem, kde bychom opustili povrchní myšlení a záleželo by nám na všem, co ovlivňuje nejen náš drobný moment, ale na tom, co skrze tento moment pošleme dál, než umíme dohlédnout.

Smyslem života je uvědomění si sebe a pochopení kratičkého, ale jedinečného záblesku času, který na světě strávíme. Proto nechci stavět či dávat možnost přemýšlet nad zbytečnou architekturou trvající možná jen o něco delší záblesk tady na zemi. Zajímá mě architektura, která zůstane v životech i když přestane být stavbou. Zůstane lidem a zemi. Věčná je příběhem, který je nesen lidmi přes prostor a někam mnohem dál. Otisknout sebe, tak aby naše příběhy v prostorách architektury zůstaly věčné a pravdivé.

Jak se díváme na historii a životy v ní? Jsou to pro nás pouze více či méně popsané stránky o životech. Více než pár slov nám, našim životům a naší architektuře nikdo neobětuje. A jaká ta slova budou? Jak chceme být vnímání v už uplynulém období? Jako sobecké bytosti s povrchními životy bez drobku moudrosti, statečnosti a úměrnosti utíkající za ničím? Ubírající se za jedním velkým nic, které se nám stává zdánlivým naplněním života? Se strachem jen utíkáme. Proč jen nejsme tím, čím máme být? V tenhle moment, s tímhle životem a s touhle půdou.

Stavby pro mě mají smysl, pokud dokáží zapadnout do života plynoucího světa. Ty které umí fungovat jako součást krajiny. Stejně jako bytosti vytvářejí společenství, a tím nějaké prostředí v prostoru. Domy jsou tím prostorem, který se musí zaplnit momenty života.

Nemám ráda budovy, které nerozumí světu. Ne svým ztvárněním, ale svou duší. Nemůžu vytvářet něco, co

nevytváří život. Budova není jen z cihel. Budova žije tehdy, pokud se žije život kolem ní a v ní. Tak je věčná.

Co jsem chtěla vytvořit? Místo, kde by se žilo. Místo ctnostné. Takové, které by učilo skrze sebe životu, práci a lásce. Místo nezávislé, pohostinné, zranitelné, ale pevné a láskyplné. Pro nově, příchozí lidi, pro ty, kteří chápou své místo ve světě a budou toužit prostoru dát příběh, který je předurčen.

Živou architekturu namísto prázdných hotelů, plnící pouhou povrchní funkci, která vymizí. Místo, které nebude jen obchodem, ale živým prostranstvím. Aby vzpomínky, které tady budou, neplnily prázdné lidské schránky, ale aby tohle místo dalo ojedinělou nevyprchatelnou vzpomínku, která otevře kousek každého z nás.

Chtěla bych vytvořit život na jednom místě v Novohradských horách. Tam kde se život musí stát nezávislým a do jisté míry soběstačným.

Takové místo, které je uzavřené, a přesto pohostinné. Jako lidská duše, uzavřená, ale ochotná přijmou každého. Tak jako středověký poutník putoval, zastavoval se v místech, kde usínal, jedl, pil a někde se učil. Odešel. Putoval jinam, tam mluvil, poznával, poslouchal a přijímal od těch, které potkal. Zažíval místo, vytvářející prostředí uprostřed dějiště domů, půdy, vůní, slunce, bytostí, či zvuků. Byl krajinou života. Dnes tihle poutníci jezdí na kolech, pochodují s batohy v pohorkách, v dešti i při ostrém slunci, lyžují a snaží se porozumět životu. A já nechci každou zbylou duši zavřít do hotelu s cizí gastronomií, s wellness lázněmi. Ale otevřít jim místo života. Chtěla bych je naplnit příběhem, který se odehraje právě tady a teď. Nezapomenutelným a zcela přirozeným okamžikem.

Chtěla jsem vytvořit farmu, hospodářství, hospodu, tržiště, kapli, pastviny, včelíny, sady, polnosti a domy. Vytvořila jsem klášter. Klášter, který vnímám jako

symbol pevnosti, stálosti, pravdy, vzdělanosti, klidu a lásky. Divadlo různých domů, odlišných atmosfér, lišících se povah bytostí, jiných forem, rozdílných funkcí a materiálů. Ne pouhé mrtvé kulisy umělého světa, ale života schopný celek. Přirozený život bytostí jsem rozprostřela do prostoru a formou kláštera si odpovídám na otázky. Formuji duchovní prostor jako pocit bezpečí jako a srdce celého komplexu, prostor hospodářský, jako zázemí práce a tvoření, i prostor volný, spojující tvořící vztah mezi domy.

Vzpomínala jsem na krajinu jako na kompozici. Na cesty, kaple, aleje, pastviny, vodní putování či lesní houštiny. Na souhru přirozeně se rozpínající krajiny s komponovanými zásahy. Celková práce s krajinu se vytratila s církevním a šlechtickým úpadkem. A dnes není nikdo, kdo by pečoval o to, co nám někdo dal. O větší část území s láskou, ohleduplností a smysluplností. Abychom pochopili to, co nám dal, musíme se z toho začít učit a dotvářet toto divadlo příběhů stále dál,

stavět kulisy, vymezovat prostory, ukazovat cesty a žít životy. Příběh, který by se rozpínal do krajiny a k Bohu. Věřím, že prostředí, které tvoříme, ovlivňuje naše myšlení a chápání. Skrze prostor si můžeme nechat do mysli projít vjem, který do nás působí, a tak nás vzdělává a stylizuje.

Klášter vnímám jako svět. Uzavřený svět s výjimečným životem uvnitř. Životem pomalým a v každém okamžiku spojeným s Bohem. Životem jiným. Plynoucím a kolujícím. S dlouhým časem, který je malým okamžikem světa, avšak upřímným časem, který se žije a ne jen přežívá. Každým krokem řeholník putuje k sobě, skrze Boha aby přišel k Němu. Jde, aby šel, a poznává, aby žil.

Je to prostor uzavřený pro nejvyšší soustředěnost k modlitbě, ale taky prostor volný, spojující a přátelský. Je to prostor pro modlitbu, spánek, přátelství, práci, učení, meditaci i hodování. Prostor tichý, ale i rušný.

A co dělá klášter klášterem? Jeho svět a příběh v něm.

Architektura, která je účelná. A to krásné, pocitové, vnímavé je dotvořeno proporcemi, materiálem a řemeslem. Skrze vnímání života uvnitř se promítly pocity do prostoru a pocit stvořil místo připravené k jídlu či spánku. Místa vyvolávající zážitek z prostoru se ukládají jako slova do mysli. Té mysli, která se skrze prostor učí a mentálně roste, chápe obklopený prostor a míří k pochopení sebe a svého místa na zemi.

Původní osada Uhliště vyráběla dřevěné uhlí pro okolní sklárny. Byla nepostradatelnou součástí krajina a života tady. Osada byla srdcem. Vytvářela přístřeší a práci. Spolupráce krajina okolí jsou zpřetrhané. Toto místo by mělo být zase svým Uhlištěm – otevřené do okolí. Mělo by se stát zázemím a příležitostí pro Novohradské hory.